

MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, 08 lutego 2018 r.

DB-III-311-25/18

180212-00407

Pani / Pan

Prezes Sądu Apelacyjnego

Pani / Pan

Dyrektor Sądu Apelacyjnego

(wszyscy)

SZANOWNI PANSTWO,

Wykonując funkcję dysponenta części 15 „Sądy powszechne”, w związku z ogłoszeniem w dniu 1 lutego br. ustawy budżetowej na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 roku (Dz. U. z 2018 r., poz. 291), stosownie do postanowień art. 146 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077) oraz zapisów § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1476, z późn. zm.), uprzejmie przekazuję informacje o kwotach dochodów i wydatków, w tym wynagrodzeń, przyjętych w ustawie budżetowej na rok 2018.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, ujęte w budżecie państwa i planach finansowych jednostek budżetowych dochody stanowią prognozy ich wielkości, natomiast wydatki stanowią nieprzekraczalny limit.

Prognostyczny charakter zaplanowanych dochodów budżetowych nie zwalnia od obowiązku dołożenia szczególnej staranności w procesie ich realizacji i - jako niezbędną - pragnę wskazać potrzebę sprawowania ciągłego nadzoru i kontroli nad przebiegiem ich wykonania, w tym nad ich prawidłową i terminową ewidencją, windykacją oraz egzekucją należności.

Przyjęty w ustawie budżetowej na 2018 r. poziom dochodów jednostek sądownictwa powszechnego (część 15 „Sądy powszechne”) został określony w wysokości **2 280 721 tys. zł**, które stanowią 102,82 % dochodów zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2017.

Przechodząc do informacji o kwotach wydatków budżetowych jednostek sądownictwa powszechnego informuję, że przyjęty poziom wydatków zapewnia realizację statutowych zadań oraz umożliwia realizację zamierzeń inwestycyjnych. Wydatki zostały zaplanowane w łącznej wysokości **7 527 737 tys. zł**, co stanowi **103,56 %** wielkości wydatków ujętych w ustawie budżetowej na rok 2017 z dnia 16 grudnia na rok 2017 (Dz. U. z 2017 poz. 108) (przed nowelizacją).

Odnosząc się do wydatków na wynagrodzenia informuję, że stosowanie do postanowień art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy budżetowej na rok 2018 wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej określono na poziomie 100%, co oznacza „zamrożenie” środków na wynagrodzenia na poziomie roku 2017 z wyłączeniem wynagrodzeń sędziów, asesorów i referendarzy sądowych. Wyjątki od tej zasady zapisano w art. 7 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2018 (Dz. U. z 2017 r., poz. 2371) i tak wydatki na wynagrodzenia w 2018 roku w grupie urzędników sądowych, asystentów sędziów, kuratorów oraz innych pracowników wzrastają o 39 551 tys. zł, czyli o 2%. Dodatkowo wydatki na wynagrodzenia wzrosną o 102 951 tys. zł na utworzenie 2 000 nowych etatów w sądownictwie.

Mając na uwadze powyższe uprzejmie informuję, iż wzrost wydatków, na mocy obowiązujących przepisów prawa, dotyczyć będzie wydatków na wynagrodzenia sędziów (i wydatków relacjonowanych do tych wynagrodzeń), uposażeń sędziów w stanie spoczynku oraz uposażeń rodzinnych, które zostały wyliczone w oparciu o wysokość prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w II kwartale 2017 r., które w porównaniu do II kwartału 2016 r. wzrosło o 5,02%.

W budżecie zabezpieczone zostały także wydatki na uzyskanie kolejnych stawek awansowych sędziów i referendarzy sądowych oraz awanse referendarzy sądowych, którzy prawo do awansu na starszego referendarza nabyli do roku 2015 włącznie.

Wydatki na nowe etaty zostały zaplanowane w części 15/01 w wysokości 122 130 tys. zł i obejmują środki na wynagrodzenia osobowe (102 951 tys. zł) oraz pochodne (19 179 tys. zł) na utworzenie 2 000 dodatkowych etatów (37 etatów sędziowskich, 450 etatów referendarskich, 15 etatów asystenckich oraz 1 498 etatów urzędniczych) w związku z realizacją następujących zadań:

- 1) 103 760 tys. zł na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (w tym wynagrodzenia osobowe 86 728 tys. zł i pochodne 17 032 tys. zł), na utworzenie od dnia 1 stycznia 2018 roku 450 etatów referendarskich oraz 1260 etatów urzędniczych w związku z przepisami projektu ustawy o przekształceniu współużytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe we współwłasność gruntów;
- 2) 1 745 tys. zł na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (w tym wynagrodzenia osobowe 1 626 tys. zł i pochodne 119 tys. zł) na utworzenie od dnia 1 stycznia 2018 roku 7 etatów sędziowskich (2 SA, 5 SO) oraz 14 etatów urzędniczych w związku z realizacją przepisów, uchwalonej przez Sejm w dniu 26 stycznia 2018 roku ustawy o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego w sprawach rodzinnych z zakresu obrotu prawnego na podstawie prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych;
- 3) 8 872 tys. zł na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (w tym wynagrodzenia osobowe 8 117 tys. zł i pochodne 755 tys. zł) na utworzenie od dnia 1 stycznia 2018 roku 30 etatów sędziowskich, 15 etatów asystenckich, 74 etatów urzędniczych w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. poz. 2270), czyli tzw. ustawy dezubekizacyjnej, na potrzeby związane z rozpatrywaniem przez sądy odwołań od decyzji o obniżeniu emerytur i rent byłych funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa PRL za służbę na rzecz totalitarnego państwa;
- 4) 7 753 tys. zł na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (w tym wynagrodzenia osobowe 6 480 tys. zł i pochodne 1 273 tys. zł) na utworzenie 150 dodatkowych etatów, urzędników sądowych – na zabezpieczenie potrzeb wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego, od których sprawnego działania zależna jest sfera obrotu gospodarczego, oraz wsparcie części wydziałów ksiąg wieczystych.

Uprzejmie informuję, iż podział kwot i zwiększenie wydatków na podwyższenie wynagrodzenia dla asystentów sędziów, urzędników sądowych, kuratorów zawodowych i innych pracowników sądów powszechnych zostanie dokonany proporcjonalnie do liczby zatrudnionych w poszczególnych apelacjach.

Jednocześnie zobowiązuje Państwa, by kryteria podziału ww. środków na obszarze apelacji na poszczególne sądy zostały ustalone po konsultacjach ze związkami zawodowymi.

Wskazane wyżej nowe etaty i odpowiadające im wydatki na wynagrodzenia w możliwie najkrótszym terminie zostaną rozdysponowane i przekazane do apelacji.

Z uwagi na nie zakończenie prac legislacyjnych nad przepisami projektu ustawy o przekształceniu współużytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe we współwłasność gruntów, decyzja o podziale etatów i odpowiadającym im wydatków na realizację zadań wynikających z w/w ustawy będzie podjęta w terminie późniejszym.

Informuję również, że w dalszym ciągu aktualne pozostają zasady zarządzania kadrami sądów, z wyłączeniem sędziów, asesorów, referendarzy sądowych i kuratorów sądów powszechnych oraz odpowiadającymi im środkami na wynagrodzenia, przekazane w pismach z dnia 17 grudnia 2013 r. i 7 lutego 2014 r., nr DB-III-1020-2/13 i niniejszym zobowiązuje Państwa do stosowania przyjętych w nich ustaleń w podległych jednostkach z obszaru apelacji.

Wydatki sądownictwa, co do zasady, zostały zabezpieczone w częściach budżetu państwa odpowiadających poszczególnym obszarom apelacji, jednak te wydatki, których na etapie planowania nie można przypisać do żadnej z powyższej części, zostały ujęte w części 15/01 Ministerstwo Sprawiedliwości. Do tych wydatków należą m.in. środki na składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, odprowadzane od wynagrodzeń wypłacanych sędziom w okresie służby w przypadku zrzeczenia się urzędu lub utraty urzędu i stanowiska.

Wydatki na pomoc finansową na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów ustalono na poziomie 2% rocznego funduszu wynagrodzeń osobowych sędziów, stosownie do postanowień art. 96 § 2 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

W budżecie części 15 zostały także zabezpieczone środki na wypłatę odszkodowań Skarbu Państwa dla osób niesłusznie represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego z tytułu realizacji ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1987, z późn. zm.), odszkodowań z tytułu realizacji ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2018 poz. 75, z późn. zm.), odszkodowań zasądzonych na podstawie art. 552 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2017 r.

poz. 1904, z późn. zm.) oraz wypłat kompensat dla pokrzywdzonych przestępstwem dokonywanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw (Dz.U. z 2016 r. poz. 325).

Zgodnie z postanowieniami art. 30 ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2018 do wyliczenia wysokości odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych przyjmuje się przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2012 roku.

Przedstawiając powyższe chcę wskazać, że podstawowymi aktami prawnymi regulującymi gospodarkę finansową jednostek budżetowych są ustawa o finansach publicznych, wydane na jej podstawie akty wykonawcze oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych.

Zasadnicze znaczenie mają postanowienia art. 162 ww. ustawy, w którym wskazane zostały - obowiązujące w toku wykonywania budżetu państwa - zasady gospodarki finansowej.

Szczególną uwagę pragnę zwrócić na postanowienia art. 44 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, jak również w sposób umożliwiający terminową realizację zadań w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Jednostki sektora finansów publicznych przy zawieraniu umów, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, zobowiązane są do stosowania zasad określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.

Natomiast w odniesieniu do pobierania dochodów budżetowych podstawowe znaczenie mają zapisy § 21 ww. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, zwłaszcza w zakresie terminowości i prawidłowości ustalania należności ze wszystkich tytułów dochodów.

Pozwolę sobie także zwrócić uwagę na postanowienia art. 175 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, który nakłada na dysponentów części budżetowych m. in. obowiązek sprawowania nadzoru i kontroli nad całością gospodarki finansowej podległych jednostek organizacyjnych, w tym nad dokonywaniem przez te jednostki wstępnej oceny celowości poniesionych wydatków oraz realizacją właściwych procedur

oraz efektywnością i skutecznością realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów.

Pomimo braku stosownych obowiązków w ustawie o finansach publicznych, jako dysponent części 15, nakładam na Państwa, jako podległych dysponentów, obowiązek dokonywania kwartalnych ocen przebiegu wykonania zadań oraz dochodów i wydatków sądów z obszaru podległej apelacji, w tym przede wszystkim prawidłowości i terminowości pobierania dochodów; zgodności realizowanych wydatków z planowanym przeznaczeniem oraz prawidłowości wykorzystania środków finansowych.

Zobowiązuję także Państwa do sprawowania kontroli i dokonywania wyboru takich sposobów finansowania zadań przez podległe sądy, które prowadzą do najbardziej efektywnego gospodarowania środkami publicznym oraz do skuteczności wydatkowania środków publicznych (czyli uzyskania optymalnej relacji między wyznaczonymi celami i zadaniami a osiągniętymi efektami ich realizacji), jak również racjonalizacji kosztów (oznaczającej dążenie do uzyskania największych oszczędności w nakładach, przy porównywalnym efekcie).

Jednocześnie obliguję Państwa do analizy nakładów finansowych przeznaczanych na działalność podległych jednostek pod kątem efektów (również rzeczowych) uzyskiwanych z tych nakładów oraz przedstawiania efektów tej analizy w ww. kwartalnych ocenach. Uprzejmie informuję, że przedmiotowe oceny winny być przedkładane do Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej do końca miesiąca następującego po upływie każdego z kwartałów.

Chcę także przypomnieć o postanowieniach ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1311 z późn. zm.).

Należy w tym miejscu podkreślić, że odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej jednostki spoczywa na jej kierowniku (art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych), przy czym zadania dyrektora sądu zostały określone w art. 31a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 23, z późn. zm.).

Chcę również zaznaczyć, że w myśl postanowień art. 164 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wydatki nieprzewidziane, których obowiązkowe płatności wynikają z tytułów wykonawczych, wyroków sądowych lub ugód, mogą być dokonywane bez względu na poziom środków finansowych zaplanowanych na ten cel, zaś odpowiednia zmiana planu

wydatków powinna nastąpić w trybie przeniesień wydatków z innych podziałek klasyfikacji wydatków lub z rezerw celowych.

Jednocześnie w związku z obowiązkami nałożonymi na Ministra Sprawiedliwości na mocy przywołanego wyżej rozporządzenia uprzejmie informuję, że na bieżąco będzie sprawowany nadzór i kontrola nad całością gospodarki finansowej sądów, w tym nad gospodarowaniem mieniem Skarbu Państwa oraz nad efektywnością i skutecznością realizacji planów w układzie zadaniowym, na podstawie mierników stopnia realizacji celów, jak również przestrzegania dyscypliny finansów publicznych. Dokonywane będą również oceny przebiegu wykonania zadań oraz wydatków i dochodów sądów oraz kwartalne oceny przebiegu realizacji planu wydatków w układzie zadaniowym.

Ponadto w przypadkach uzasadnionych dobrem wymiaru sprawiedliwości i koniecznością zapewnienia nieprzerwanego wykonywania ustawowych zadań przez sądy będą podejmowane decyzje o zmianach w planach finansowych poszczególnych apelacji, jak również inicjowane i wprowadzane efektywne formy zarządzania finansami i majątkiem sądów.

Przedstawiając powyższe chcę nadmienić, że zgodnie z brzmieniem art. 146 ust. 2 ustawy o finansach publicznych oraz zapisów § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych, dysponenti są zobowiązani, po otrzymaniu informacji o kwotach dochodów i wydatków, w tym wynagrodzeń, do sporządzenia planów finansowych i zapewnienia ich zgodności z ustawą budżetową.

Dysponenti budżetu sądów na obszarze apelacji w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty otrzymania przedmiotowych informacji są zobowiązani do przekazania ich podległym dysponentom trzeciego stopnia.

Następnie dysponenti trzeciego stopnia są zobowiązani do sporządzenia, na podstawie otrzymanych informacji, planów finansowych w celu zapewnienia ich zgodności z ustawą budżetową i po ich zatwierdzeniu przekazania 1 egzemplarza właściwym dysponentom budżetu sądów na obszarze apelacji w terminie 10 dni od dnia otrzymania informacji.

Dysponenti budżetu sądów na obszarze apelacji sporządzają na podstawie otrzymanych informacji plany finansowe w celu zapewnienia ich zgodności z ustawą budżetową i po ich zatwierdzeniu przekazują jeden egzemplarz dysponentowi części budżetowej, za pośrednictwem Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej, w terminie 10 dni od dnia otrzymania informacji.

Uwzględniając wyznaczony przez Ministerstwo Finansów termin przekazania planów finansowych na rok 2018 za pomocą Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa, uprzejmie proszę o sporządzenie planu finansowego podległej apelacji w Systemie TREZOR w terminie **do 2 marca 2018 r.** (na poziomie apelacji status: „Kompletny”).

2 LUBOMIR ŚLACIŃSKI

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Michał Wójcik
Sekretarz Stanu

Załączniki:

Załącznik nr 1 – Informacja o kwotach dochodów budżetowych na rok 2018.

Załącznik nr 2 – Informacja o kwotach wydatków budżetowych na rok 2018.

Załącznik nr 3 – Informacja o kwotach wydatków majątkowych na rok 2018.

Załącznik nr 4 – Informacja o zatrudnieniu i wynagrodzeniach na rok 2018.